

Διδαχή και έμπειρία

διά χάρτου και μέλανος (Β' Ιωάννου 12)

ΚΥΡΙΑΚΗ ΙΒ' ΛΟΥΚΑ (Λκ. 17, 12-19)

19 ΙΑΝΟΥΑΡΙΟΥ 2020

Άκούσαμε στο σημερινό Εύαγγέλιο για τους δέκα λεπρούς που θεράπευσε ο Χριστός έξω από ένα χωριό των Ίεροσολύμων. Ο αριθμός και μόνο των δέκα λεπρών δείχνει πόσο έξω-πλωμένη ήταν τότε η λέπρα. Άλλα και πόσο μεταδοτική, άφοϋ οι λεπροί έμεναν ξέχωρα από τους υγιείς. Και τὸ χειρότερο, η λέπρα εκείνη τὴν εποχή ήταν αγιάτρευτη, παραμόρφωνε τὸν ἄρρωστο και τὸν ὀδηγοῦσε ἄργά, μὰ σταθερά, στο θάνατο.

Σήμερα, δὲν μπορούμε νὰ καταλάβουμε τὴν ἔννοια πὸν ἔχει ἡ τρομερή αὐτὴ ἄρρώστια, ἄφοϋ οἱ λεπροὶ εἶναι ἐλάχιστοι και ἡ περίθαλψή τους βελτιώνει τὸ μαρτύριό τους. Μὰ, στὰ χρόνια τοῦ Χριστοῦ, οἱ λεπροὶ λογαριάζονταν σὰ νεκροί. Τοὺς ἀπομάκρυναν ἀπὸ τὶς πόλεις, μιλοῦσαν πάντα βρισκόμενοι σὲ ἀπόσταση και κρατοῦσαν τὸ στόμα τους πάντα σκεπασμένο. Ζοῦσαν σὲ σπηλιές και σὲ ἔρημους τόπους και ἂν κάποιος ἀπὸ ἄγνοια ἢ ἀπροσεξία τοὺς πλησίαζε, οἱ λεπροὶ ὄφειλαν νὰ τὸν προειδοποιοῦν ἀπὸ μακριά, φωνάζοντας ὅτι εἶναι λεπροί, εἰδάλλως τιμωροῦνταν μὲ λιθοβολισμό.

Αὐτοὺς τοῦ δέκα ταλαιπωρημένους ἀνθρώπους θεράπευσε ὁ Χριστὸς πλησιάζοντας σὰ Ίεροσόλυμα. Ὅμως, ὅσο κι ἂν μᾶς ξαφνιάζει, ἀπὸ τοὺς δέκα μόνο ἓνας γύρισε για νὰ τὸν εὐχαριστήσει. Γί'αὐτὸ ὁ Ἰησοῦς, ἀπορημένος διερωτήθηκε: «δέκα δὲν θεραπεύθηκαν; οἱ ἄλλοι ἐννέα ποῦ εἶναι»; Δὲν εἶναι ὅτι ἐνοχλήθηκε ἀπὸ τὴν ἀγνωμοσύνη τους ὁ Κύριος, ὅμως αὐτὴ στέρησε ἀπὸ τοὺς θεραπευμένους λεπρούς κάτι σημαντικότερο, κι αὐτὸ ἦταν ἡ σωτηρία τους.

Ἡ ἀγνωμοσύνη εἶναι μεγάλο λάθος πὸν κάνει τὸν ἄνθρωπο ἀπάνθρωπο. Κανείς δὲν μᾶς ἐπιβάλλει νὰ εὐεργετοῦμε τὸν πλησίον μας, οὔτε κανείς μᾶς πιέζει νὰ ἀνταποδίδουμε τὴν εὐεργεσία. Ἡ εὐεργεσία και ἡ ἀνταπόδοσή της εἶναι ζήτημα καλωσύνης, ἀλτρουϊσμοῦ και ἠθικῆς τάξεως. Μόνο οἱ ἀρχαῖοι Πέρσες εἶχαν θεσπίσει νόμο μὲ τὸν ὁποῖο τιμωροῦντο οἱ ἀχάριστοι και ἀγνώμονες. Ἡ εὐγνωμοσύνη δὲν εἶναι γραμμένη σὲ κανένα κώδικα, πρέπει ὅμως νὰ εἶναι γραμμένη μὲ χρυσᾶ γράμματα στὶς καρδιές ὄλων ἐκείνων πὸν θέλουν νὰ ὀνομάζονται ἄνθρωποι και χριστιανοί.

Ἡ εὐγνωμοσύνη εἶναι ὅμως, θέμα πνευματικό, κυρίως. Ὅταν ὁ ἄνθρωπος δὲν εἶναι πνευματικός, τότε εἶναι εὐθραυστος, ἀνεδαφικός και ἀστεῖος. Δὲν ἀτενίζει τὸ Θεό, δὲν χαϊδεύει μὲ τὰ μάτια τοὺς ἀνθρώπους, δὲν σχετίζεται μὲ τὴ φύση γύρω του. Δὲν ἀναγνωρίζει πόσα ὀφείλει στὸ Θεό, τί χρωστᾶ στοὺς συνανθρώπους του και ποιά εἶναι ἡ εὐθύνη του για τὸ περιβάλλον. Ὁ ἀγνώμων ἄνθρωπος, ἄφοϋ δὲ συγγενεύει μὲ τὸ Θεό, γίνεται τυχάρπαστος. Ἄφοϋ δὲν ἀναγνωρίζει τοὺς συνανθρώπους του, γίνεται μοναχικός και παντέρημος. Ὅταν ἐκμεταλλεύεται ἀσύδοτα τὴ φύση, γίνεται ἀνέστιος και ξένος μὲ τὴ ζωή. Στὴν πραγματικότητα ζεῖ πεθαμένος. Ἡ εὐγνωμοσύνη καθιστᾶ τὸν ἄνθρωπο φίλο τοῦ Θεοῦ πὸν ζεῖ ἄρμονικά μὲ τοὺς συναθρώπους του και συμφιλιωμένος μὲ τὴ φύση. Ἡ Ἐκκλησία και ἡ θεία Λατρεία μας ἐκφράζουν μιὰ μόνιμη εὐχαριστία πρὸς τὸ Θεό και μᾶς προτείνουν νὰ καλλιεργοῦμε τὴν ἴδια εὐχαριστιακὴ σχέση μὲ τοὺς συνανθρώπους μας, ὅπως μᾶς δίδαξε ὁ Θεάνθρωπος Ἰησοῦς Χριστός.

“Όμως, τὸ βασικό νόημα τοῦ σημερινοῦ Εὐαγγελίου εἶναι ὁ λόγος ποὺ εἶπε ὁ Χριστὸς στὸν θεραπευμένο λεπρὸ ποὺ ἐπέστρεψε γιὰ νὰ Τὸν εὐχαριστήσῃ μὲ εὐγνωμοσύνη· «Ἡ πίστη σου σ’ ἔσωσε», τοῦ εἶπε ὁ Κύριος. Δηλ. σὰν νὰ τοῦ εἶπε· «δὲν σ’ ἔκανα ἐγὼ καλὰ ἀλλὰ ἡ δική σου πίστη σὲ θεράπευσε».

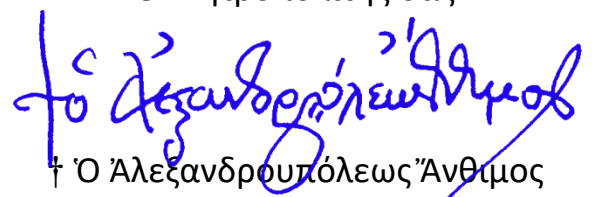
Πολλοὶ ἄνθρωποι, ἄπειροι καὶ ἄγευστοι τῆς πνευματικῆς μας ζωῆς, νομίζουν, ὅτι ἡ πίστη εἶναι ἀδυναμία, καταφύγιο τῶν ἀνίσχυρων, ναρκωτικό. “Όμως, δὲν εἶν’ ἔτσι! Ἡ πίστη εἶναι δύναμη, ἡ δύναμη τοῦ ἀνθρώπου. Οὔτε στή σωματικὴ ρώμη, οὔτε στὴν ὀξύτητα τοῦ νοῦ, οὔτε στὴν ἀντοχὴ τῶν μηχανῶν, ἀλλὰ οὔτε καὶ στὴ θρυλούμενη εὐφυΐα τῶν ρομπότς βρίσκεται ἡ δύναμη τοῦ ἀνθρώπου. Ἡ δύναμη τοῦ ἀνθρώπου βρίσκεται στὴν πίστη του. Πίστη εἶναι ἡ ἀόρατη ἐκείνη δύναμη ποὺ κινεῖ τὸ σῶμα καὶ τὸ ρίχνει σὲ ἀγῶνες, ποὺ ξυπνᾷ τὴ σκέψη καὶ τῆς βάζει σκοπούς, ποὺ δίνει ἠθικὴ στίς μηχανές καὶ πνευματικότητα στίς ἐφευρέσεις. Ἀλλοίμονο ἂν φτάσουμε κάποτε οἱ ἄνθρωποι νὰ ἀρνηθοῦμε τὴν πηγὴ τῆς δυνάμεώς μας. Νὰ θεωρήσουμε ὅτι ἡ δύναμή μας εἶναι ἔξω ἀπὸ ἐμᾶς. Τότε, θὰ χάσουμε τὴν ἀνθρώπινη ἀξία μας καὶ θὰ ὑποδουλωθοῦμε στὰ ἔργα μας. “Ό,τι ἔχει σήμερα ἡ ζωὴ μας γιὰ τὸ ὁποῖο καυχώμαστε, εἶναι ἀποτέλεσμα πίστεως, ποὺ ἐμπνέει τὸν ἄνθρωπο καὶ τὸν κινεῖ σὲ ἐργασία καὶ δικαιώνει τὸ μόχθο του καὶ προάγει τὸ βίο του καὶ νικᾷ τὸν κόσμο καὶ τὸν θάνατο.

Ἐπειδὴ ὅμως, οἱ ἄνθρωποι πολλὰς φορὲς δὲν ἐμπιστευόμαστε τὸν ἀδύναμο καὶ εὐμετάβλητο ἑαυτὸ μας, γι’ αὐτὸ καταφεύγουμε στὸ Θεό, προκειμένου νὰ ξαναποκτήσουμε αὐτοπεποίθηση καὶ σταθερότητα. Στηριζόμαστε σ’ Ἐκεῖνον ποὺ ὑποσχέθηκε ὅτι θὰ εἶναι δίπλα μας διαρκῶς. Βρίσκουμε τὴν χαμένη αὐτοεκτίμησή μας στὰ λόγια Του ποὺ μᾶς ἐπέμενε «πὼς μποροῦμε καὶ βουνὰ νὰ μετακινήσουμε». Πιστὸς ἄνθρωπος γιὰ τὴν Ἐκκλησία, δὲν εἶναι αὐτὸς ποὺ περιμένει νὰ βρέξει ὁ οὐρανὸς τὴν μοίρα του, εἶναι αὐτὸς ποὺ παλεύει, ποὺ ματώνει, ποὺ πέφτει καὶ σηκώνεται.

Αὐτὸς ποὺ σκέφτεται, ποὺ αἰσθάνεται, ποὺ αὐτενεργεῖ, ποὺ καινοτομεῖ. “Όταν, ὅμως, ὡς ἄνθρωπος δειλιάζει, κλονίζεται καὶ παραπαίει, τότε ἀπλώνει τὸ χέρι του καὶ βρίσκει τὸ χέρι τοῦ Θεοῦ, τὸ κρατᾷ γερὰ καὶ στηρίζεται σ’ αὐτό, μέχρι νὰ σταθεῖ ξανά στέρεος στὰ πόδια του. Οἱ ἅγιοι τῆς Ἐκκλησίας μας «ἀγωνίστηκαν ἐμπνεόμενοι ἀπὸ πίστη καὶ μέσῳ τῆς πίστεως καὶ θυσιάστηκαν μὲ πίστη γιὰ τὴν πίστη».

Σήμερα μᾶς χρειάζεται, ὅσο ποτὲ ἄλλοτε, αὐτὴ ἡ πίστη. Νὰ πιστέψουμε στὸν ἑαυτὸ μας οἱ χριστιανοί, ὅτι μποροῦμε νὰ κάνουμε θαύματα καὶ νὰ γιατρευτοῦμε ἀπὸ τὴ φοβία καὶ τὴν νωθρότητα ἐνὸς χριστιανισμοῦ ποὺ δὲν δρᾷ ὡς ἀλάτι. Νὰ πιστέψουμε στὸ ἱστορικὸ μας ρόλο μας οἱ Ἕλληνες, ὅτι μποροῦμε νὰ θεραπευτοῦμε ἀπὸ τὴ λέπρα τῆς διχόνοιας καὶ τῆς ἀδιαφορίας, δηλ. ἀπὸ αὐτὰ τὰ ἐθνικὰ ἐλαττώματα ποὺ μᾶς ἔβγαλαν στὸ πολιτιστικὸ περιθώριο τοῦ πλανῆτη. Νὰ ἀνασύρουμε τὴν ἱστορία μας, νὰ μελετήσουμε τὴν κλασσικὴ μας πνευματικότητα, νὰ κολυμπήσουμε στὴν κολυμβήθρα τῆς Ἐκκλησίας μας, νὰ ἐντρυφήσουμε στὰ νάματα τοῦ Εὐαγγελίου, νὰ ἀντιγράψουμε τοὺς ἀγίους μας, νὰ προσκυνήσουμε τὴν Παναγία μας, νὰ λατρεύσουμε τὸ Χριστὸ μας καὶ νὰ ξαναβροῦμε τὸ Θεὸ μας. Νὰ μάθουμε νὰ εὐχαριστοῦμε τὸ Θεὸ γιὰ ὅλα καὶ νὰ τὸν εὐγνωμονοῦμε γιὰ κάθε τι. Νὰ μὴ λησμονοῦμε τὸ λόγο Του· «Ἐρχομαι ταχύ, κράτει ὃ ἔχεις, ἵνα μηδεὶς λάβῃ τὸν στέφανόν σου». Κι ἀκόμα, ἐπιμένει ὁ Θεός· «Μὴ δῶς ἐτέρῳ τὴν δόξαν σου καὶ τὰ συμφέροντά σοι ἔθνη ἀλλοτρίω». Ἡ Ὁρθόδοξη πίστη μας εἶναι ἡ δύναμή μας, αὐτὴ μᾶς ἔσωσε καὶ αὐτὴ μᾶς σώζει.

Ὁ Μητροπολίτης σας

† Ὁ Ἀλεξανδρουπόλεως Ἀνθίμος